

Gemensamt policydokument mellan SOF, SFH och SLG för arbete med kvalitetsfrågor inom lymfomsjukdomar

Svensk Onkologisk Förening (SOF) och Svensk Förening för Hematologi (SFH) är specialitetsföreningar inom Svenska Läkaresällskapet med uppgift att verka för utveckling och praktisk tillämpning av sina respektive specialiteter och främja forskning.

Svenska Lymfomgruppen (SLG) är en av åtta diagnosgrupper inom det hemato-onkologiska diagnospanoramats. SLG består av kliniskt och forskningsmässigt aktiva onkologer och hematologer, som är valda representanter från samtliga sjukvårdsregioner. I gruppen ingår även två representanter för landets lymfopatologer. SLG har en dokumenterat mångårig kompetens att bedriva forskning och kvalitetsarbete inom sjukdomsgruppen maligna lymfom. För att administrera det löpande arbetet utser SLG inom sig ordförande, vice ordförande och sekreterare med mandatperioder på två år. SLG är representerad i den nordiska lymfomgruppen NLG, såväl i dess koordinatorsgrupp som i de olika diagnosspecifika arbetsgrupperna. Att vara ledamot i SLG är dock inget krav för att kunna inväljas i dessa arbetsgrupper. SLG har, vid sidan av två ordinarie arbetsmöten per år, öppna möten (f.n. ett per år), till vilka alla offentligt anställda läkare/forskare med intresse för maligna lymfom är välkomna. Till dessa möten äger anställda och representanter för läkemedelsindustrin inte tillträde, och här diskuteras bl.a. nationella riktlinjer för diagnostik och behandling.

SLG har huvudansvaret att bedriva nationellt kvalitetsarbete inom sjukdomsgruppen maligna lymfom och dess arbetssättet enligt ovan är kongruent med övriga hematologiska diagnosgrupper.

Syftet med föreliggande dokument är att SOF och SFH gemensamt, och tillsammans med SLG vill etablera en standard för kvalitetsarbete med nationella riktlinjer och kvalitetsregister även inom sjukdomsgruppen lymfom. Andra delar av diagnosgruppens arbete (t.ex. kliniska prövningar och annan forskning) omfattas inte av detta policydokument.

Kvalitetsarbetet innebär att:

1. utarbeta nationella, evidensbaserade riktlinjer för diagnostik och behandling av sjukdomar som ligger inom diagnosgruppens ansvarsområde (se nedanstående ”Anvisningar för utformning av nationella riktlinjer för diagnos och behandling”).
2. fortlöpande revidera dessa riktlinjer.
3. sprida kunskap om riktlinjerna på riksplanet
4. vid behov utarbeta andra ”state-of-the-art” – dokument d.v.s. sammanställningar av aktuell kunskap svarande mot vetenskap och beprövad erfarenhet inom området.
5. i samråd med Onkologiska Centra och Blodcancerregistrets styrgrupp utveckla och förvalta regionala och nationella kvalitetsregister inom diagnosgruppens område (Se ”Styrdokument för Blodcancerregistret 2008-04-21”).

Anvisningar för utformning av nationella riktlinjer för diagnos och behandling

Internationell samverkan vid utformning av nationella riktlinjer eftersträvas när så är möjligt. Nationella riktlinjer kan vara skrivna på svenska men bör kompletteras med en engelsk version. Nationella riktlinjer skall ses som rekommendationer, vilka utgör en bas, som dock inte kan vara bindande, för utformningen av regionala vårdprogram.

Diagnosgruppen väljer själv arbetsmetoder och har därvid att ta hänsyn till följande:
en redaktionskommitté med ordförande bör tillsättas
vid behov kan särskild expertis, t.ex. hematopatolog, fysiolog eller klinisk genetiker knytas till gruppen
hela diagnosgruppen, alternativt den nordiska/europeiska grupp i vilken diagnosgruppen ingår, utgör referensgrupp och har att godkänna den slutliga utformningen av riktlinjerna

Vid utformning av riktlinjerna skall följande beaktas:
faktunderlaget skall baseras på en kritisk litteraturgenomgång som redovisas i referenslista
evidensgradering anges enligt internationell praxis
varje avsnitt avslutas med rekommendationer
det bör tydligt framgå när evidensen för rekommendationer saknas eller är så svaga att behov av ytterligare studier föreligger, samt i förekommande fall pågående studier
datum för planerad revision anges

Arbete med kvalitetsfrågor i diagnosgrupperna skall betraktas som arbete utfört inom ramen för anställning i sjukvården. Ekonomiskt stöd från läkemedelsindustrin för diagnosgruppernas arbete med kvalitetsfrågor enligt ovan accepteras ej. Data baserade på sådant kvalitetsarbete, vilka inte öppet publicerats, får ej heller lämnas ut till tredje part. Detta gäller t.ex. (ännu) inte godkända riktlinjesdokument samt kvalitetsregisterdata.

Konsensus bör eftersträvas inom diagnosgruppen. Nationella riktlinjer bör publiceras öppet på internet när de godkänts i arbetsgruppen och remitterats till SOF och SFH. Under förutsättning att detta dokumentets policy beaktats kan SOF och SFH ställa sig bakom riktlinjerna och därmed medverka till vidare spridning t.ex. genom publicering på respektive hemsidor. Föreningarna kommer ej att innehållsmässigt värdera de riktlinjer som utarbetats av SLG då denna kompetens ligger inom SLG.

Målet är att de nationella riktlinjerna skall vara tillgängliga genom bred publicering via länkar på hemsidor hos relevanta intressenter: onkologiska centra, enskilda hematologi- och onkologi-kliniker, samt SOF och SFH.

Sten Nilsson
ordf. SOF

Martin Höglund
ordf. SFH

Herman Nilsson-Ehle
ordf. SLG